

Cuprins

<i>Cronologie</i> (Ștefan Iloaie)	5
---	---

Meșterul Manole

– poem dramatic –

Tabloul I	19
Tabloul II	36
Tabloul III	46
Tabloul IV	69
Tabloul V	75
Tabloul VI	87
Tabloul VII	103
Tabloul VIII	124
Epilog	136
<i>Piesa văzută de...</i>	161

Steaua Zimbrului

Tabloul I	183
Tabloul II	196
Tabloul III	208
Tabloul IV	226
Tabloul V	231
Tabloul VI	240
Tabloul VII	254

Tabloul VIII	259
Tabloul IX	276
<i>Piesa văzută de...</i>	293

Hoțul de mărgăritare
– parabolă în patru acte –

Actul I	313
Actul II	330
Actul III	344
Actul IV	356
<i>Piesa văzută de...</i>	369

Cum nu e? Statură șuie
Și cu mersul legănat...

DAN
Bate vântul, și se bat
Legănările pe laturi.

ICHIM
Moarte, că nu te mai saturei...

DAN
Stai așa, și nu te pierde
De pomană!

ICHIM
Spune-mi verde
Că e ea!

DAN
Unde-o vezi, frate?

ICHIM
Sloiuri parcă-mi curg pe spate...

VLAD
(*cu ochii pe zid, urlă*)
Uuu!... E Chira!

UNII
Nu e.

VLAD
(*cu ochii-n furtună*)
Cum nu-i?

MITRU
(*sare ca ars, cu ochii pe zid*)
Dă-te-n lături, că te pumnui!...
Vreau să văd!...

(*Fulgere dese.*)

DAN
Ce vezi?

MITRU
(*cu ochii-n furtună*)

Meșterul Manole

Nimic.

VLAD

(tremurând)

Dacă-i Chira?... O ridic
În spinare și-mi iau câmpii.

DAN

Mă, ce vă uitați ca tâmpii?
Iașule, ca un nebun te
Frigi pe jar.

IAȘU

Acum, la punte
Când ajunge, vreau să văd...

*(Fulger lung. O umbră puternică se mișcă pe zid. Meșterii își înăbușă
un strigăt și se-ntorc spre Manole.)*

MEȘTERII

'Hii! Manole!...

MANOLE

Ce prăpăd
Se dezlănțuie-n stihii?

DAN

(se apropie)

Meștere... N-am vrea... Dar știi...

MANOLE

Ce-i?

MEȘTERII

Simina!

MANOLE

(izbit)

Minți!... Minți!... Minți!
Are prunc bolnav!... Părinți
Nu mai are, rude n-are,
Cin' să stea?... Că pruncul moare,
N-auzirăți?

DAN

Știm. Și totuși

Prin viforniță cu cotu-și
Face loc și vine.

MANOLE

Vine?

Păi de ce nu spui, creștine,
Adevărul?... Vine?... Măi,
Meșteri mari, măi, nu fiți răi,
Nu mă fierbeți!... Cum să vină
Când copilul ei se-anină
Într-o scamă?

(Fulger.)

MEȘTERII

(cu ochii-n furtună)

Uite-o!... Ea!

MANOLE

(cu ochii-n furtună)

Vifor, nu mi-o-ntuneca!
Tunet greu, să nu mi-o sperii!
Fulger, adu-mi-o vederii!
(Cu ochii la zid :)
Vreau să văd!... S-o văd deplin!

(Fulger mare, umbră pe zid.)

MANOLE

(a văzut)

Săvârșitu-s-a!... Amin!

(Frânt :)

Pregătiți mistrii și var!...

Uite-acolo, în chenar

La fereastră,-n răsărit!...

(Se pleacă peste pietre și le mângâie gingaș.)

Azi veți ști că v-am jertfit

Dragostea ce biruit-a,

Birui... știți voi? Ispita

De-a fi mamă mai presus

De soție... Azi mi-am pus

Inima și mintea-n voi...

(Tunet greu, Manole se ridică.)

Meşterul Manole

Uuu, răstoarnă-te, şuvoi,
Sparge-te, furtună!... Urlă,
Vântule turbat!... Că turlă
Tot ridic pe umbra ei,
Tot zidesc, zidesc...
(*Sare pe zid.*)
He-heei,
Tu, nălucă, tu strigoaică,
Maşteră, vicleană maică
A copilului meu, n-auzi?...
Dragostea să n-o mai lauzi
Când fugi de lângă leagăn!...
(*Fulger mare.*)
Doamne, uite-o, vine-ntreagă-n
Dorul meu... Şi-i mamă crudă...
(*Dă-n genunchi :)*
Doamne, fă-o să-şi audă
Plânsul pruncului, şi-o-ntoarnă
Din cărare! Oo, răstoarnă
Vrafurile cerului
Şi opreşte-mi-o!... Dă-i fierului
Înroşit în trăsnet, vlagă
Să mi-o-ntoarne!... Că mi-i dragă,
Dragă, Doamne, tu nu ştii,
Tu nu ştii ce dragă mi-i,
Chiar în ceasul când jertfeşte
Totul, tot, iubind...
(*Se ridică deodată.*)
Iubeşte?...
Ce iubeşte?... Ce i-i drag?...

(*Fulger.*)

MEŞTERII

Gata!

MANOLE

Gata!

UNII

(*semn altora*)

Hei!

DAN
(celor opt)
La prag!

(Meșterii se rânduiesc, cu cele de trebuință, de-o parte și de alta a spărturii din fund. Pe acolo se ivește Simina, bătută de furtună, cu prânzul în năframă.)

SIMINA
Manole, unde-i Safirin?

MANOLE
Și unde
Îmi e copilul?... Unde e? Răspunde!

SIMINA
Știi?

MANOLE
Știu.

SIMINA
Și Safirin?... De ce-ntârzie?

MANOLE
De ce-ai venit? De ce?

SIMINA
De drag. Că mie
Doar dragostea îmi dă porunci.

MANOLE
Tu, mamă?...
Cum ți-ai lăsat tu pruncul, cu o stramă
De viață-n el, și singur, și-ai plecat?

SIMINA
Manole, pradă vântului turbat
Mi-a fost, o clipă, inima: la prunc,
Să mi-l veghez, sau pașii să-i arunc
Aici, spre soț. Și soțul birui.

MANOLE
De ce?

SIMINA
Nu știu.

Meșterul Manole

MANOLE

De ce?

SIMINA

Nu știu.

MANOLE

Nu știi?

Nu știi tu legea?...

SIMINA

Safirin!... De ce

Mi-l tăinuieți?... Răspundeți! Unde e?

Plecă?... L-ajung pe drum?... Nu știe nime?...

(Dă cu ochii de meșteri, împietriți lângă ieșire.)

'Hii!... Dane!... Fane!... Iașule!... Ichime!...

Ce stați așa?... Vorbiți!... Purtați peceti

Pe suflete... Lăsați-mă!

(Vrea să plece, dar meșterii, ca un zid în fața deschizăturii, îi taie ieșirea.)

Ce vreți?...

Lăsați-mă să plec!... Copilul, moare...

Lăsați-mă!... Priviri... tăceri... zăvoare...

Manole, nu!... Mi-e frică!... Poruncește-le

Să-și miște ochii, să-și desprindă cleștele

Și să mă lase-n drumul meu!... De ce ți-i

Privirea...?

(Urmărește țința privirii lui Manole și dă cu ochii de pânza cu chipul

Iovancai, rezemată de piatră.)

'Hii!... Icoana frumuseții!...

Aici pieri Iovanca... Umbră lină

Zidită și ucisă în lumină...

Iar Safirin, biruitor și viu!...

Biruitor!...

(Trăsnită de un gând, se îndreaptă spre Manole :)

Manole, acum știu

De ce m-ați prins aici, ca-ntr-o capcană:

Vreți să-mi luați umbra! Da?... Da?...

MANOLE

Da.

SIMINA

Ce rană